

**Sámi
allaskuvla**

Oahppoplána

Bagadallanpedagogihkka 1

SPED 602

15 oahppočuoggá

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 19.12.2017 áššis 156/17 Public áššenr.: 17/00619. Ođastuvvon goahtejodiheadji mearrádusnotáhta bokte 27.01.21 (Public áššenr. 21/00092-1), 26.09.23 (Public áššenr. 23/00495-1) ja 13.12.24 (Public áššenr. 24/00687-1).

1. Oahpu namma

Sámegillii: Bagadallanpedagogihkka 1
Dárogillii: Veiledningspedagogikk 1
Eaŋgalasgillii: Supervision and Mentoring 1

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: PED 602
Dássi: Joatkkaoahppu, bachelordássi
Viidodat: 15 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Oahppu lea neahttavuđot oasseáiggeoahppu. Oahpus leat guokte hybriida deaivvadeami: oahpu álggus ja oahpu loahpas. Dan gaskkas studeanttat barget okto ja joavkkus.

3. Oahpu gullevažuohta

Oahppu fálluojuvvo joatkkaoahppun oahpaheddjiide ja earáide, geain lea profeshuvnaoahppu ja geat dárbbasit barggus bagadallanmáhtu.

Oahppu lea oaivvilduvvon oahpaheddjiide ja eará fágaolbmuide geat dárbbasit máhtu bagadallat easka álgi oahpaheddjiid ja kollegaid, ja oahpaheddjiide geat háliidit bargat hárjehallanoahpaheaddjin ja hárjehallanoahpaheddjiide geain váilu bagadallanoahppu.

4. Sisabeassangáibádusat

Sisabeassangáibádus ohppui lea mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu, vuodđoskuvla- dahje dábálašoahpaheaddjeoahppu, praktihkalaš pedagogalaš oahppu, mánáidsuodjaluspedagoga, sosionoma, suodjalandivššár, politiija dahje eará heivvolaš oahppu universitehtas dahje allaskuvllas. Sáhtta árvvoštallot reálagelbbolašvuoda duogážiin.

Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaaigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuolta man dási gelbbolašvuolta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. Oahpahuš- ja eksámengiella

Davvisámegiella lea váldo oahpahušgiella ja eksámengiella Eará gielat sáhttet adnot guosselogaldallin ja dat dulkojuvvo davvisámegillii dárbbu mielde.

6. Sisdoallu

Oahppu addá formála gelbbolašvuoda bagadallat iežas suorggis, nugo vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu, mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu, praktihkalaš pedagogalaš oahpu, joatkkaskuvlla easka álgi oahpaheddjiid ja joatkkaskuvlla hárbhallama oahpaheaddjestudeanttaid ja eará oktavuodain nugo organisašuvdna- ja skuvlaovdánahttima oktavuodain.

Oahpu ulbmilin lea giedahallat fáttáid dan birra mo bagadallat oahpaheaddjestudeanttaid, easka álgi oahpaheddjiid ja earáid geat dárbbášit bagadallama oahppoásahusain ja eará organisašuvnnain.

Bagadallanpedagogihkka guovddáš sisdoallu lea oahpásnuvvat iešguđet bagadallanvugiide ja fuomášit makkár bagadallanvuogit leat áigeguovdilát iešguđet dilálašvuodain. Dat mearkkaša ahte oahpus čadahuvvojit praktihkalaš barggut/hárbhallamat maid bokte studeanttat besset ovdánahttit iežaset teorehtalaš ipmárdusa sihke iežas ja earáid vásáhusaid vuodul. Oahppat fuomášit movt relevánta praktihkalaš dilálašvuodaid ja teorehtalaš suokkardemiid bokte sáhtta integreret dáid beliid nu ahte oahpahuš- ja oahppanproseassat nannejuvvojit.

Oahppu huksejuvvo nu ahte studeanttat besset aktiivvalaččat searvat oahppandilálašvuodaide Sámi allaskuvllas, neahta bokte ja joavkobargguin, gos iešguđetlágan fáttát ja bagadallanteorehtalaš čuolmmat čadnojuvvojit oktii bagadallanmetodalaš gažaldagaid bokte.

Sisdoallu lea juhkkon guovtti váldofáddái:

Fáddá 1: Bagadallama vuodđu praktihkalaš ja teorehtalaš geahčasteamis sámi ja álgoálbmotperspektiivvas

- Bagadallama vuodđodoahpagat
- Bagadallama teoriijat ja metodat
- Gulahallan ja ovttasdoaiman
- Bagadallanságastallamiid sisdoallu ja čadaheapmi
- Etihkka, váldi ja kontrolla
- Sámi sisdoalut ja skuvllaid ja mánáidgárddiid servodatmandáhtta

Fáddá 2: Bagadallan hárbhallamis, sámi oahppoásahusain ja eará sámi organisašuvnnain

Maid mearkkaša leat hárbhallanoahpaheaddji ja kollega:

- Hárbhallanoahpaheaddji gáibádušat ja doaimmat ja dasa gullelaš dokumeanttat
- Kollegaid ja studeanttaid bagadallan
- Oahpaheaddjestudeanttaid profešuvdnamáhtu ja profešuvdnaidentitehta ovdánahttin
- Bagadallan ja árvvoštallan
- Didaktihkalaš analysa bagadallama vuodđodoaimman

- Mánáidgárddit ja skuvllat oahppoarenan.

7. Oahppanjoksosot

Oahpus studeanta olaha čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanta hálldaša ja dovdá

- vuđolaš diehtu dan rolla ja barggu birra mii dus lea go leat bagadalli, sihke dat mii guoská teorehtalaš ja praktihkalaš lahkoneapmái, earenomážit sámii- ja álgoálbmot perspektiivvas
- dovdat vuodđobagadallanteorijaid, strategijaid ja metodaid, ja ehtalaš čuolmmaid práksisbagadallamis, ja atnit muittus hástalusaid ja vejolašvuodaid go bagadallá álgoálbmotstudeantaid ja ohppiid
- hukset dárkilis dieđu oahppama, gulahallama, relašuvnnaid ja ovtasdoaimama birra, earenoamážiid dasa mii guoská sámegillii, sámii kultuvrii ja sámii pedagogihkkii
- hukset dieđu dan birra ahte movt práksisa sáhtá doaimma oahppoarenan, ja dan mii guoská sirdašupmái oahppodilálašvuodas bargodillái
- dovdat bures oahpaheaddjeoahpuid guovddáš stivrendokumeantaid, ja movt daid sáhtá implementeret nu ahte dát dorjot sámii- ja álgoálbmotmáhtu oahppogeavahusas

Máhttu:

Studeanta máhtá

- máhttit áicat, bagadallat ja árvvoštallat oahpaheaddjestudeantaid/ kollegaid praktihkalaš bargguin, ja bagadallat sin nu ahte sii ovdánahttet sin fágalaš máhtu.
- máhttit atnit dutkanvuđot máhtu ja máhtu mii lea huksejuvvon vásáhusaid bokte go pláne ja čađaha hárbjehallanbagadallama, sihke luohkkálanjas ja neahttavuđot oahppanbirraisin
- máhttit atnit sámii oahpahanvugiid, akšuvdnaoahppama dahje eará áigejuovdilis oahppanstrategijaid reaidun ovdánahttit profesuneala bagadallanpráksisa
- máhttit atnit ja kritihkalaččat árvvoštallat, digitála reaiduid buorin plánemii, observašuvdnii ja bagadallamii, ja dihtomielaččat čalmmustahttit movt teknologijja sáhtá doarjut sámii giela, kultuvrra ja árbevirolaš máhtu sihke fysalaš ja neahttavuđot oktavuodain

Oppalaš gelbbolašvuohhta:

Studeanta

- máhttit gaskkustit ja kritihkalaččat meannudit dutkanvuđot ja árbevirolašmáhtu bagadallandilálašvuodain, ja hukset erenoamáš ipmárdusa sámii ja álgoálbmot pedagogalaš metodaide ja prinsihpaide
- máhttit atnit iežas bagadallirolla oahpahandilálašvuodain nu ahte dát čuovvu fidnoetihkalaš norpmaid ja árvvuid, ja máhttit integreret sámii ja álgoálbmotmáhtu árvvolaš ja autenttalaš vugiin sihke praktihkalaš ja teorehtalaš bagadallamis

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Bargovuogit oahpus galget ovddidit sihke teorehtalaš ja praktihkalaš bagadallanovdáneami. Oahppu huksejuvvo nu ahte teoriija ja práksis nannosit laktašuvvaba oktii, ja nu šaddá čađat lunddolaš gaskavuohta teoriijaoahpaheami ja práksishárjehallama gaskka. Dat dáhkko ná:

Teorehtalaš ovdáneapmi:

Studeanttat oassálastet/čuvvot oahppandilálašvuoda sihke plenumis, neahtas ja joavkkuin, gos bagadallanteoriijat ja pedagogalaš prinsihpat leat fáddan. Dát galget addit teoriijalaš ipmárdusa mii relaterejuvvo praktihkalaš bagadallanbargui.

Praktihkalaš bagadallanovdáneapmi:

Praktihkalaš bagadallanbarggu čađahuvvo joavkkuin ja plenumis, gos studeanttat besset geahččaladdat ja digaštallat bagadallanstrategiijaid. Dát galgá addit studeanttaide čehppodaga atnit teorehtalaš máhtu áigejuvvo dilálašvuodain.

Hárjehallanpráksisa:

Studeanttat galget čađahit hárjehallanpráksisa skuvllas dahje eará ásahusas gos besset atnit iežaset teorehtalaš ja praktihkalaš máhtu duohta dilálašvuodain.

Dát bargovuohki galgá addit studeanttaide vuodđomáhtu mii dárbbahuvvo go galgá doaibmat bagadallandilálašvuodain omd. go lea hárjehallanoahpaheadji.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Studeanttat galget čađahit 15 diibmosaš bagadallanhárjehallama. Hárjehallan galgá vuosttamuzžan čađahuvvot studeantta iežas bargosajis dahje eará sullasaš bargooktavuodas. Studeanttas lea ovddasvástádus plánet ja čađahit iežas hárjehallama su iežas vuodđoeavttuid vuodul.

Čuovvovaš oasit galget leat dohkkehuvvot ovdalgo beassá eksámenii:

- Hárjehallama čađaheami bargobihtát:
 - 1) Individuála plána bagadallanhárjehallama várás
- Studeanttat čállet ovttá oktasaš fágačállosa/ dokumeantta mii váldá vuodu oahpu girjjálašvuodas. Nu huksejuvvo oktasaš fágačálus mii fas lea ávkin go váldet eksámena ja maddai bargosajis.
- Fágalogga bagadallanproseassa birra, mas studeanta čilge ja reflektere iežas vásáhusaid ja ovdáneami bagadallanrollas.

Árvvoštallan dohkkehuvvon/ii dohkkehuvvon.

10. Eksámen

Eksámen lea guovtte oasát:

1. Digitála profešuvdnamáhppa/fágačálus, mas studeanta ovdanbuktá su ovdáneami bagadallin ja bagadallanpedagogihkas. Studeanta suokkarda iežas bagadallandilálašvuodaid oahpus ja reflektere

iežas oahppama sihke teorehtalaččat ja praktihkalaččat ja viidáseappot buktá ovdan iežas oahppanbálgá/ ovdáneami bagadalliin. Sullii 10-15 siiddu.

2. Studeanta vällje juogo čadahit:

- Čálalaš ruovttueksámena, sullii 6-7 siiddu oktagaslaš bargun dahje joavkobargun sullii 8-9 siiddu.

dahje

- Njálmmálaš eksámena mas studeanta doallá 20 minuhta ovdanbuktima iešválljejuvvon fáttá birra mii lea digitála profešuvdnamáhpas/fágačállošis, oktagaslaččat dahje joavkkus.

Árvvoštallan goappaš osiin: ceavzán/ii ceavzán. Fága ii leat ollislaš ovdal goappaš osiid lea ceavzán. Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvoštallama láhkaásahussii.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohhta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.